

Fuchsiavereniging Limburgs Belleke

Jaargang 4, nr.1

Redactieadres:

Graaf de Hompeschstraat 9,
6109AK Ohé en Laak

Email: redactie@decooker.nl

In dit nummer:

Pagina

Een nieuwe lente en een nieuw geluid

<i>Een nieuwe lente en een nieuw geluid</i>	1-2
<i>Jérôme en Mariette 60 jaar getrouwd</i>	2
<i>Fuchsia hatschbachii: een mooie winterharde Fuchsia</i>	3-7
<i>Optische Illusies</i>	7
<i>BFS-lijst winterharde fuchsia's</i>	8
<i>Fuchsia boliviana 'MJR'</i>	9
<i>Stekkenmarkt op 7 mei</i>	9
<i>Belgische babbel met Nellie en Jaak Janssen in Opoeteren</i>	10-12
<i>Hoe repareer ik een gescheurde stam</i>	13
<i>Opmars van Xylella fastidiosa</i>	14
<i>Ledenlijst met contactgegevens</i>	15
<i>Babs Bellefleur</i>	15-16

Belangrijk om te onthouden:

- **Laatste jaarvergadering en definitieve afsluiting van de activiteiten van NKvF-Regio 29 (in liquidatie) op dinsdag 22 maart 2016.**
- **Eerste ledenvergadering van Fuchsiavereniging Limburgs Belleke op dinsdag 22 maart 2016 in het Trefcentrum te Stein.**
- **Stekkenmarkt op zaterdag 7 mei bij IVN in Stein.**

Beste Limburgse Bellenvrienden,

Zittend op een terras in Puerto del Carmen op het eiland Lanzarote heb ik tijd genoeg om te genieten van een bruisende zee en mooie stranden. Ook een boulevard met wandelende, joggende en fietsende mensen ontbreekt niet in het beeld dat mijn gedachten positief beïnvloedt.

Wat vooral opvalt in dat beeld is het enorme aantal pensionado's dat hier vertoeft, fietsend en joggend, wandelend met of zonder hulpmiddelen en zittend in moderne, elektrisch aangedreven, rolstoelen. Als je ziet hoe deze laatste groep hier nog kan genieten van deze omgeving dan raakt je dat bijzonder.

Zo dwalen mijn gedachten toch ook weer naar onze fuchsiavereniging. We gaan in 2016 als nieuwe club aan de slag en ik zie ook bij onze mensen een beeld van pensionado's, met veel plezier actief met een prachtige hobby. Thuis hebben sommigen mij wel eens gevraagd: waar halen jullie nog belangstelling voor zo'n vereniging vandaan? Het antwoord is eenvoudig te vinden hier op het terras in Lanzarote! Kijk en zie hoe ouderen nog kunnen genieten en daarbij actief zijn, met of

Het goede leven van de pensionado's Ans en Frans op Lanzarote

zonder hulpmiddel. Daar krijg ik een kikk van!

We gaan ons eerste verenigingsjaar in met meer dan veertig leden; gemiddelde leeftijd 70+. Dat is toch prachtig! Een mooie taak voor ons als bestuur om samen met alle leden een mooi jaarpro-

gramma samen te stellen, waarbij we elkaar zullen ondersteunen en helpen het tot een succes te zullen maken. Natuurlijk gaan we de komende jaren niet spectaculair groeien; het ledenaantal zal waarschijnlijk door de jaren heen alleen maar dalen, maar als bestuur hebben we het voornemen om ook dan nog altijd voldoende draagvlak te hebben voor een gezonde en bovenal gezellige club van Bellenvrienden!

Op dit hele eiland is geen fuchsia te bekennen maar ook daardoor laat ik mij niet van de wijs brengen. Het enige dat ik zal proberen is wat zon mee te nemen, zodat we onze planten tot groei en bloei zien komen.

Overigens moet ik de redactie van het Belleke een pluim geven voor de inhoud van het eerste exemplaar van onze nieuwe vereniging. Dat vooral tegen het licht gezien

van de vele initiatieven rond de oprichting, statuten en huishoudelijk reglement.

Ik ga er maar een pint op drinken; tot ziens tijdens onze eerste Algemene Ledenvergadering in Stein.

Namens het Bestuur,

Frans Boers, voorzitter.

Op 12 januari 2016 worden de statuten van de Fuchsiavereniging Limburgs Belleke bij de notaris ondertekend door de voorzitter Frans Boers.

Ook de secretaris: Mario de Cooker en de penningmeester: Sonja de Cooker ondertekenen de statuten. Rechts: notaris Mr. Christina van Wersch.

Paleis te Brussel, 29 februari 2016

Mevrouw, Mijnheer,

Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin hebben de viering vernomen van uw Diamanten Bruiloft en sluiten zich van harte aan bij de blijken van sympathie die u zal ontvangen.

De Koning en de Koningin bieden u hun hartelijke felicitaties aan samen met hun beste wensen voor uw gezondheid en geluk,

Met hoogachting,

Chantal COOREMAN

Directeur van de Dienst Verzoekschriften en Sociale Zaken van het Huis van Zijne Majesteit de Koning

Aan de Heer en Mevrouw

J. Poncelet - Timmermans

***Jérôme en Mariette 60 jaar getrouwd.
En nog steeds 'going strong'.***

***Ook namens de vereniging nog vele
mooie jaren toegewenst!***

Fuchsia hatschbachii: een mooie winterharde Fuchsia

Mario de Cooker

Introductie

Veel van onze fuchsia's zijn gevoelig voor lage temperaturen, en zullen een beetje vorst maar met moeite overleven. Als we ze na het zomerseizoen willen overhouden tot het volgende jaar zullen we ze vorstvrij moeten overwinteren.

De ene fuchsia is wat gevoeliger voor lage temperaturen dan de andere. Zo hebben veel fuchsia's met *F. triphylla* in de afstamming het 's winters het liefst niet te koud. Andere fuchsia's kunnen best een stootje hebben. Met name fuchsia's met in de afstamming bloed uit de *Sectie Quelus* (b.v. cultivars ontstaan uit *F. magellanica*) kunnen best een flinke klap kou verdragen.

Er is in de loop der jaren een flink

aantal fuchsia's geïntroduceerd met winterharde eigenschappen. Deze fuchsia's kunnen met wat meer of minder zorg buiten in de tuin overwinteren. Een (zeker niet volledig) lijstje van fuchsia's met winterharde eigenschappen vindt u op pagina 8.

Het voordeel van winterharde fuchsia's is, dat we 's winters geen ruimte in de kas hoeven te reserveren, omdat ze gewoon in de tuin kunnen blijven staan. We hebben er dan maandenlang bijna geen omkijken naar. Ze moeten in de voorbereiding voor het winterseizoen behandeld worden als vele andere tuinplanten. Een beetje afdekken kan nooit kwaad. En het terugsnoeien doen we het liefst pas vroeg in het voorjaar als de ergste kou geweken is.

Winterhardheid

Als we praten over winterhardheid hebben we het over het vermogen van een plant om, zonder teveel schade, winterse omstandigheden het hoofd te kunnen bieden. Het is een eigenschap die erfelijk is bepaald, en genetisch best complex in elkaar zit. Als we twee planten met elkaar kruisen worden de winterharde eigenschappen vaak intermediair vererfd, d.w.z.: elke plant draagt dan ruwweg voor de helft zijn eigen steentje bij. Er kan zich echter ook de situatie voordoen, dat bij een bepaalde kruising een van beide ouders sterk overheerst. Al met al dus knap ingewikkeld om de winterhardheid van het resultaat van bepaalde kruisingen te

voorspellen.

Aan de winterhardheid van planten is al veel onderzoek gedaan. Dit kan gebeuren onder laboratoriumcondities of 'in het veld'. Het is een verre van rechttoe-rechtaan onderzoek, omdat de overlevingskansen van een plant gedurende de winter van zoveel factoren afhankelijk is. Allereerst zijn daar natuurlijk de lage temperaturen waaraan de plant wordt blootgesteld. Hierbij is het zeer belangrijk of de plant door af te harden de gelegenheid heeft gehad zich te kunnen voorbereiden op de lage temperaturen (op de achtergronden hiervan zullen we in dit artikel niet ingaan). Hoe beter de plant zich kan voorbereiden op de winter door een aanloopje te nemen in de vorm van geleidelijk dalende temperaturen, hoe groter de overlevingskansen.

Langdurig hoge temperaturen, gevolgd door een periode met vorst, zoals we deze winter gehad hebben, kan dan al snel funest zijn. Verder spelen ook andere omstandigheden een rol, b.v. de grondsoort, de standplaats, de hoeveelheid regen en de aanwezigheid van een isolerend sneeuwlaagje gedurende een vorstperiode. De wind kan een echte lastpost zijn. Door een harde wind gedurende een vorstperiode kunnen planten gemakkelijk uitdrogen, waardoor ze enkel daardoor al kunnen afsterven. Een kwakkelwinter is ook zeker niet bevorderlijk voor de overlevingskansen, omdat de planten

F. hatschbachii

zich dan bij wisselende periodes met een genoeglijk, bijna lente-achtig zonnetje, gevolgd door weer wat vorst, telkens weer opnieuw moeten gaan verdedigen tegen de veel minder aangename nattigheid en kou.

Fuchsia hatschbachii

In het assortiment winterharde fuchsia's zult u de species *F. hatschbachii* niet snel tegenkomen. Toch is het een van de best winterharde soorten.

Deze species is in 1985 ontdekt in Brazilië door 's werelds meest bekende specialist op fuchsiasgebied: Dr. Paul Berry. Hij is dus pas relatief kort voor de fuchsialiefhebber

beschikbaar. *F. hatschbachii* is vernoemd naar Gert Hatschbach, Directeur van het Botanisch Museum van Curitiba, een stad in Brazilië.

Over de winterhardheid van *F. hatschbachii* waren de meningen aanvankelijk zeer verdeeld. In de literatuur vinden we terug dat deze species zeer gevoelig zou zijn voor lage temperaturen, of een beetje gevoelig, of dat die wellicht toch enkele graden vorst zou kunnen verdragen. Maar we komen ook tegen dat deze species zeer goed winterhard zou zijn. Er wordt zelfs vermeld, dat het een van de best winterharde fuchsia's is, die tot ongeveer -10 °C bovengronds niet zou afsterven. Al met al erg verwarrend. Als het laat-

ste waar zou zijn, zou *F. hatschbachii* uitstekend geschikt om ook in Nederland een plaatsje in de tuin te veroveren, met als bijkomende gunstige eigenschap dat de species resistent blijkt te zijn tegen de fuchsia galmijt. *F. hatschbachii* heeft verder ook een aantrekkelijk, stevig en glanzend blad en fraaie kleine, enkele bloemen. Vanwege deze eigenschappen leek het de moeite waard om de winterharde eigenschappen aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Experimenten

Plantmateriaal en groeicondities

Een twee jaar oude, in een pot op-

Foto 1: *F. hatschbachii* op 9 december 2012

Foto 2: *F. hatschbachii* op 18 december 2012

Foto 3: *F. hatschbachii* op 10 januari 2013

Foto 4: *F. hatschbachii* op 28 januari 2013

Foto 5: *F. hatschbachii* op 5 juni 2013

Foto 6: *F. hatschbachii* op 16 oktober 2013

gekweekte *F. hatschbachii*, is in Ohé en Laak in het voorjaar van 2012 in de tuin uitgeplant, in het gedeelte waar het 's winters het koudst is. Er werden gedurende de winter geen speciale beschermende maatregelen genomen.

De plant is gedurende twee winters getest op winterhardheid. In de eerste winter, de winter van 2012-2013, is het gedurende een lange periode vrij koud geweest. De daaropvolgende winter, die van 2013-2014 was relatief zacht.

Temperatuurmeting

De temperatuur in de tuin is op twee plaatsen continu gemeten op een hoogte van 1,5 meter, afgeschermd tegen direct zonlicht. De gemeten temperaturen komen uitstekend overeen met de temperaturen van het weerstation "Ell", dat hemelsbreed ongeveer 10 km ten Noorden van Ohé en Laak gelegen is.

De door dit weerstation gemeten temperaturen worden daarom als representatief genomen voor de temperaturen in de tuin gedurende de testperiode.

Beoordeling van de winterhardheid

De door de vorst toegebrachte schade aan de bladeren en twijgen is visueel beoordeeld.

Winter 2012-2013

In Fig.1 is het temperatuurverloop weergegeven gedurende de winter 2012-2013. Van tijd tot tijd was er een dun laagje sneeuw aanwezig,

dat echter weinig bescherming bood.

De foto's 1-4 op pagina 4 zijn representatief voor het uiterlijk van *F. hatschbachii* gedurende deze winter.

Eind oktober 2012 begon een eerste korte vorstperiode, waarbij een minimumtemperatuur van -4°C werd bereikt. Op 9 December ging de temperatuur gedurende 24 uur omhoog tot een minimum van -9.2°C . *F. hatschbachii* liep daarbij geen noemenswaardige schade op.

Vanaf eind december begon *F. hatschbachii* wat blad te verliezen.

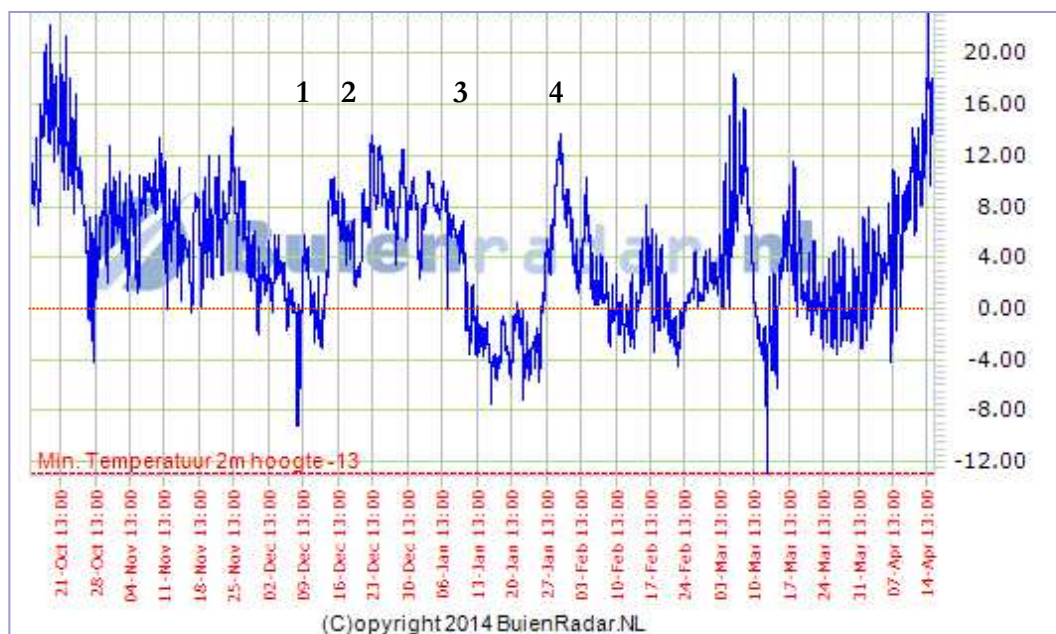
Van 10-27 januari 2013 vond een forse vorstperiode plaats. Gedurende deze hele periode steeg de temperatuur slechts enkele uren tot net boven het vriespunt. *F. hatschbachii* ging toen merkbaar achteruit. De plant verloor steeds meer blad, en de twijgen werden steeds brosser. Het is niet duidelijk of dit direct kan wor-

den toegeschreven aan de langdurig lage temperaturen, of dat er ook uitdroging heeft plaatsgevonden als gevolg van de combinatie van vorst, wind en zon.

In februari traden nog enkele korte vorstperiodes op. Op 13 maart werd zelfs een temperatuur van -13°C gemeten. Dit was zelfs voor *F. hatschbachii* te gortig. De plant is daarna afgestorven tot ongeveer 15 cm boven grondniveau.

Aan het einde van de winter kwamen nog verscheidene korte vorstperiodes voor, waarbij de temperatuur geregeld zakte tot -3°C . Dit duurde tot 10 april, waarna uiteindelijk een zeer late lente zijn intrede deed.

Eind mei begon *F. hatschbachii* pas uit te lopen, op een hoogte van 10 cm boven grondniveau, en bereikt daarna toch weer een hoogte van ongeveer 1,8 meter. Zoals te begrijpen valt, begon de plant pas laat te bloeien.

Figuur 1: Temperatuurverloop zoals gemeten door het weerstation 'Ell', winter 2012-2013.

Op de horizontale as is de datum weergegeven.

Op de verticale as wordt de temperatuur vermeld (graden Celsius).

De cijfers in de figuur komen overeen met de nummering van de foto's op pagina 4.

Winter 2013 – 2014

De winter 2013-2014 was naar Nederlandse maatstaven erg mild. Dit schiep natuurlijk wel een kans om de winterhardheidstest, na een eerdere koude winter, voort te zetten onder conditie die zelfs in Nederland (tot nu toe?) weinig voorkomen.

In Fig.2 is ook voor deze winter weer het temperatuurverloop van weerstation “Ell” weergegeven. De temperatuur in de tuin is gedurende

Foto 7: *F. hatschbachii* op 15 december 2013

Foto 8: *F. hatschbachii* op 3 januari 2014

Foto 9: *F. hatschbachii* op 10 februari 2014

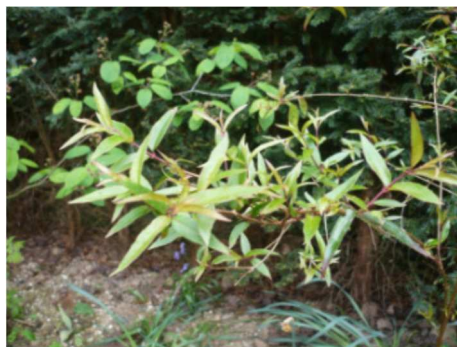
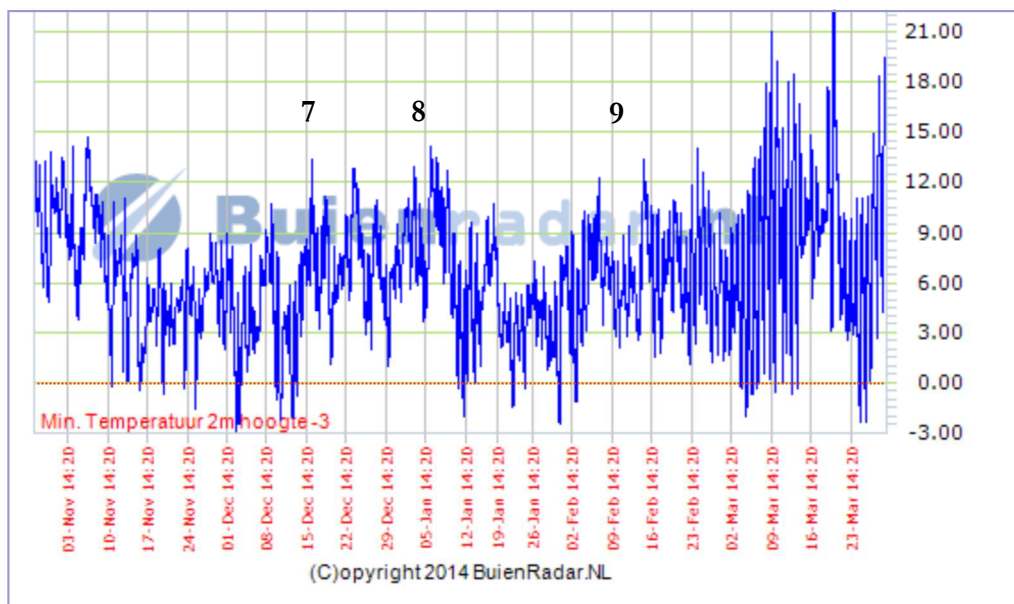

Foto 10: *F. hatschbachii* op 21 april 2014

Photo 11: *F. hatschbachii* op 24 juni 2014

Figuur 2: Temperatuurverloop zoals gemeten door het weerstation ‘Ell’, winter 2013-2014.

Op de horizontale as is de datum weergegeven.

Op de verticale as wordt de temperatuur vermeld (graden Celsius).

De cijfers in de figuur komen overeen met de nummering van de foto's op pagina 6.

de gehele winter nooit onder -3°C geweest, wat toch zeer uitzonderlijk genoemd mag worden. In december 2013 zakte de temperatuur viermaal tot -2 à -3°C . In de periode januari - april 2014 zakte de temperatuur 15 keer onder het vriespunt, maar nooit lager dan -2.5°C . Dit was ook aan de vijver goed te zien: er werd telkens slechts een dun laagje ijs gevormd.

Foto's 7-10 geven een representatief beeld van *F. hatschbachii* gedurende deze zachte winter. De plant heeft gedurende de winter continu wat blad verloren. In dat opzicht presteerde de plant eigen-

lijk niet beter dan in de strenge, daaraan voorafgaande winter. Kwakkelweer doet blijkbaar weinig goeds. Aan het einde van de winter was nog steeds wat blad aanwezig. Voor een echte winterharde fuchsia is dat in zo'n winter natuurlijk niet echt uitzonderlijk. Ook andere winterharde fuchsia's, zeker die met magellanica-bloed, hebben deze zachte winter gemakkelijk overleefd.

Begin maart begon *F. hatschbachii* weer uit te schieten. Hij liet de eerste bloemen alweer zien begin mei.

Conclusies m.b.t. de winterhardheid van *Fuchsia hatschbachii*

F. hatschbachii blijkt uitstekend winterhard te zijn. Zowel de twijgen als het blad van een goed afgeharde plant kunnen een korte periode vorst, met een temperatuur tot -9°C , uitstekend doorstaan zonder sterk aangetast te worden. Een vorstperiode van 14 dagen met een minimumtemperatuur van -7.5°C is echter teveel gevraagd. De plant

sterft af tot zo'n 15 cm boven de grond, maar zal dit net zoals vele andere meerjarige winterharde tuinplanten, uitstekend overleven. Na een lange, strenge winter zal de hergroei wel wat vertraging opleveren.

Er is natuurlijk nog veel meer beschikbaar op het gebied van winterharde fuchsia's!

Fuchsia hatschbachii is een goed winterharde *Fuchsia* species met prachtig glimmend blad. Deze species zal echter wat minder bloemen produceren dan sommige andere winterharde fuchsia's. Wilt u een uitstekend winterharde fuchsia met een spectaculaire bloei, maar minder mooi blad, dan kan ik u *Fuchsia magellanica* 'Riccartonii' aanbevelen. Aan u de keus.

Dit artikel is een bewerking van een artikel dat eerder geplaatst is in The Fuchsia Breeders Initiative, juli 2014: *On the winter hardiness of F. hatschbachii* (M. de Cooker). Voor referenties wordt verwezen naar dit oorspronkelijke artikel.

Het oorspronkelijke artikel is te vinden op

o.a de websites van EuroFuchsia, Fuchsia-vereniging Limburgs Belleke (www.fuchsiazoecken.nl) en www.vanschaik.nl.

Op de stekkenmarkt op zaterdag 7 mei 2016 is een beperkt aantal stekken van *Fuchsia hatschbachii* beschikbaar.

Op p.8 wordt een lijst gepresenteerd van een aantal winterharde fuchsia's die door de British Fuchsia Society zijn toegelaten tot shows in de categorie 'Winterhard'. Deze lijst dekt natuurlijk bij lange na niet het totale assortiment beschikbare winterharde fuchsia's, maar geeft wel een goede indruk van de vele cultivars die winterharde eigenschappen hebben.

Voor meer uitgebreide informatie over winterharde fuchsia's wordt verwezen naar <http://www.nwfuchsiasociety.com> en het boek 'Winterharde Fuchsia's' van Gerrit van Veen.

F. magellanica 'Riccartonii' in de Tuinen van Appeltern

Optische Illusies

In een eerder Belleke hebben we u al eens een fraaie Optisch Illusie voorgeschoteld. In dit Belleke pakken we de draad weer op.

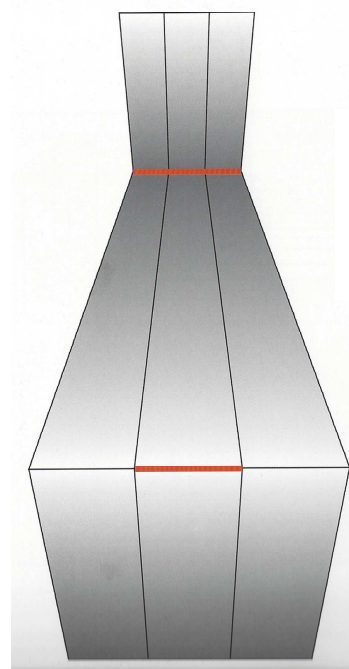
De psycholoog *Mario Ponzo* publiceerde de eerste versie van deze optische illusie al meer dan 100 jaar geleden: in 1911.

De horizontale rode lijnen lijken verschillen van lengte, maar zijn in werkelijkheid identiek. De perceptie van de lengte van de lijnen wordt beïnvloed door het perspectief in de tekening. De zwarte verticale lijnen vormen tezamen met de schaduwen een driedimensionale ruimte.

De tekening is ontleend aan 'Illusion Confusion', the wonderful world of optical deception.

Paul M. Baars, Thames & Hudson, ISBN 978-0-500-29131-3.

Dit boek is verkrijgbaar via de boekhandel.

Winterharde Fuchsia's.

De winterharde fuchsia's op deze lijst zijn door de British Fuchsia Society officieel toegelaten bij fuchsiashows in Engeland. Ze hebben in Engeland (waar de winters vaak wel iets milder zijn dan in Nederland) zeker 5 winters buiten overleefd, en bloeien in juli, of uiterlijk begin augustus.

A M Larwick	Abbe Farges	Achievement
Admiration	Alice Hoffman	Annabel
Army Nurse	Avalanche - Henderson	Baby Blue Eyes
Barbara	Bashful	Beacon
Beacon Rosa	Beranger	Blue Bush
Blue Gown	Bouquet	Brilliant
Brodsworth	Brutus	C J Howlett
Caledonia	Cardinal Farges	Carmen
Celia Smedley	Charming	Chillerton Beauty
China Lantern	Cliffs Hardy	Connie
Conspicua	Constance	Corallina
David	Diana Wright	Display
Doc	Dollar Princess	Dopey
Dorothy	Dr Foster	Drame
Dunrobin Bedder	E A Babbs	Edith
El Cid	Eleanor Rawlings	Emile Zola
Empress of Prussia	Enfant Prodigue	Eva Boerg
Falklands	Flash	Flashlight
Florence Turner	Fmagellanica	Foxgrove Wood
Garden News	General Monk	Genii
Glow	Gold Brocade	Goldsworth Beauty
Graf Witte	Grayrigg	Grumpy
H A Brown	Happy	Hawkshead
Heidi Ann	Herald	Herbe de Jacques
Howlett's Hardy	Jack Wilson	Joan Cooper
Justin's Pride	Lady Ambersley	Lady Boothby
Lady Thumb	Lena	Liebriez
Lilac Dainty	Logans Wood	Margaret
Margaret Brown	Margaret Roe	Margery Blake
Mauve Wisp	Mephisto	Mme Cornelissen
Monsieur Thibaut	Mr A Huggett	Mr Rundle
Mrs Popple	Mrs W P Wood	Neue Welt
Nicola Jane	Papoose	Pee Wee Rose
Phyllis	Phyme	Pixie
Plenty	President	President Elliot
Prosperity	Purple Cornelissen	Purple Splendour
Reading Show	Rhombifolia	Riccartonii
Robin Hood	Rose of Castille	Rose of Castille Impro
Rufus	Ruth	Santa Claus
Santa Cruz	Scarcity	Schneewittchen
Schneewittcher	Sealand Prince	Silverdale
Sleepy	Sneezy	Snowcap
Son of Thumb	Susan Travis	Tennessee Waltz
The Tarns	Thornley's Hardy	Timothy Hammett
Tom Thumb	Tom West	Trase
Tresco	Trudy	Voltaire
W P Wood	White Pixie	Whiteknights Amethyst
Whiteknights Blush	Whiteknights Glisters	Whiteknights Pearl

Foto's: BFS website

Fuchsia boliviana 'MJR'

Mario de Cooker

Bij het Bellentreffen eind augustus 2015 is de prijs voor de mooiste Fuchsia in de wacht gesleept door een botanische Fuchsia:

F. boliviana 'MJR'. Ere wie ere toekomt: ons Belgische lid Jaak Janssen heeft van *F. boliviana* 'MJR' een prachtige plant weten op te kweken.

Maar waar komt *F. boliviana* 'MJR' vandaan, en wat voor Fuchsia is het? Bij de meesten van u zal dat zeker niet bekend zijn. Hierbij wordt dan de sluier opgelicht.

In 2007 heeft de zoon van de auteur tijdens een rondreis door Zuid-Amerika wat zaad meegenomen van een Fuchsia die hij langs

de weg zag staan. Het zaad is uitgezaaid, opgekweekt, en van de best groeiende en bloeiende jonge plantjes is er uiteindelijk één bewaard.

Het bleek te gaan om een *Fuchsia boliviana*. Dit is later voor de zekerheid ook nog eens middels flowcytometrie geverifieerd.

En de naam?

Wel, de zoon van de auteur heet Mario, net als zijn vader. Het is dus Mario junior. Dit is afgekort tot MJR, waaruit dan uiteindelijk de 'naam' van deze Fuchsia ontstaan is: *Fuchsia boliviana* 'MJR'.

F. boliviana 'MJR'
opgekweekt door Jaak Janssen

Stekkenmarkt op zaterdag 7 mei 2016

Op zaterdag 7 mei vindt weer onze jaarlijkse Stekkenmarkt plaats, en wel van 10.00-12.00 uur bij IVN in Stein.

Aanvoer van stekken op zaterdagochtend van 09.00-10.00 uur.

Zoal elk jaar is dit weer een mooie gelegenheid om uw assortiment fuchsia's aan te vullen. We zullen ook dit jaar weer (waarschijnlijk) op slechts beperkte schaal reclame maken voor onze stekkenmarkt. Maar wie weet, misschien overtreft het aanbod net zoals vorig jaar wel weer onze verwachtingen, dus ie-

dereen is zeer welkom. Breng daarom familie en bekenden mee, want er is zoals altijd weer voor elk wat wils. En met uw goede raad weten ze zeker de juiste keuzes te maken voor een fleurig fuchsiaseizoen.

Zorg er wel voor dat de door u aangeleverde stekken vrij zijn van aantastingen zoals witte vlieg, spint en roest. Want u weet: een goed begin is het halve werk, en dat geldt zeker ook voor onze fuchsia's.

Allemaal tot ziens op de stekkenmarkt!

Stekkenmarkt bij IVN in 2015

Belgische babbel met Nellie en Jaak Janssen in Opoeteren

Frans Boers

Zo'n drie jaren geleden was Jaak lid van de fuchsiavereniging Maaskant in Maasmechelen-Maaseik (België). Michel Wijnands was daar ook lid en tevens bestuurslid van onze toenmalige regiovereniging. Toen Jaak aan Michel vertelde dat hij ook lid was van de landelijke vereniging in Nederland zei Michel, dat als hij lid werd van onze regionale vereniging er geld zou overgemaakt worden vanuit de landelijke organisatie. Zo verdween Jaak van de internationale ledenlijst en werd hij een lid van onze club.

Een jaar later hadden wij een viertal jubilarissen en ja hoor: Jaak stond in het rijtje en werd tijdens een gezellige bijeenkomst gehuldigd voor zijn vijftienvijftigjarig lidmaatschap.

Opoeteren is een dorp dat rust uitstraalt. Jaak is er eenenzeventig jaren geleden geboren. Na zijn opleiding als metaal draaier en frezer ging hij aan het werk in Düsseldorf. Dat betekende om vier uur reveille en rond vijf uur in de avond weer

thuis. Jaak bleef speuren naar een werkplek dicht bij huis en vond die, dankzij lobbywerk van een goede vriend, bij Ford in Genk. Jaak kreeg een bedrijfsopleiding en was al binnen enkele maanden als kwaliteitscontroleur actief. Hij bleef vijfendertig jaren die functie uitoefenen, waarna hij via een prepensioen nog wat meer kon gaan genieten van zijn hobby's

Wat er verder op jonge leeftijd gebeurde was de ontmoeting van Jaak met Nellie op een oogstdankfeest in de Maaskant. Nellie kwam uit Kessenich en bleef gedurende haar ge-

Nellie en Jaak: in 2016 alweer 50 jaar getrouwd!

Het is goed toeven in Opoeteren!

hele jeugd in het ouderlijk huis waar de ouders een winkel voor huishoudelijke waren hadden.

Vader was een Nederlander en had een broer die in Nederland een jarenlang gevecht leverde rond de grindwinning rond zijn boerderij. Zelfs een ontvangst door onze koningin kreeg hij voor elkaar om te bereiken dat zijn grond na ontgrinding weer in oude staat werd teruggebracht. Het is uiteindelijk gelukt maar dhr. Stakenborg heeft het zelf jammer genoeg niet mogen meemaken.

Dat oogstdankfeest was een mooie start voor een relatie en zo gingen Nellie en Jaak in 1966 de huwelijksboot in. Ze hadden een huis in Opoeteren gekocht, maar in 1982 ging Jaak aan het werk en bouwde eigenhandig een nieuw onderkomen. Reden? Jaak had te weinig grond om zijn hobby te kunnen uitoefenen!

Jaak en Nellie hebben geen nakomelingen en daarom heeft Jaak het huis zodanig ingericht dat het klaar is om er ook nog op oudere leeftijd goed in te kunnen wonen. Alles gelijkvloers.

Afgelopen zomer was het volop genieten in de tuin van Jaak en Nellie. En natuurlijk was ook het Belgische biertje niet vergeten.

De hobby van Jaak in zijn jonge jaren was het bezoeken van motorcrossen en autospeedwaywedstrijden. Zo kwam hij regelmatig in Baarlo en jawel hoor, daar zag hij bij een boer langs de Napoleonbaan fuchsia's in de tuin.

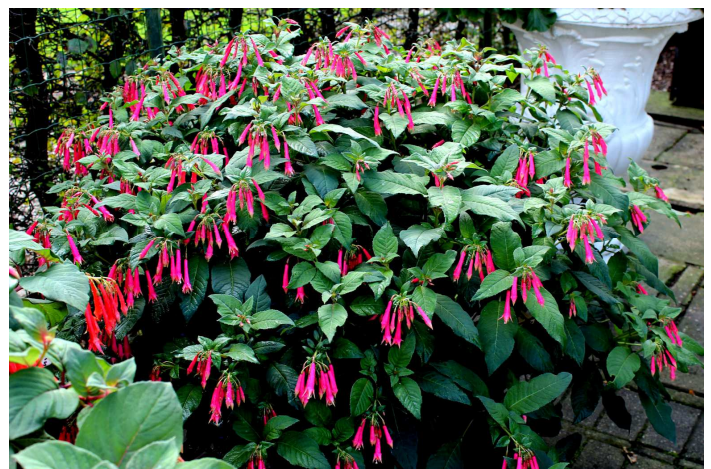
Het duurde niet lang of Jaak kwam iedere keer weer met planten naar Opoeteren. Boer Dirks leverde hem regelmatig nieuwe fuchsia's. Enkele namen van planten in die

periode: Anapola, Bornemans Beste en Postiljon.

Jaak heeft geen directe leermeester gehad maar heeft alles zelf ontwikkeld en las veel in de beschikbare literatuur. Hij ging ook veel naar plantenshows in Nederland en België. Hij werd eerst lid van een fuchsiavereniging in Genk, maar stapte over naar de Maaskant. Deze laatste is het afgelopen jaar opgehouden met activiteiten.

Ook 's winters is er voor Jaak altijd wat te doen.

Fuchsia 'Bornemanns Beste'

De entree van Nellie en Jaak bij onze vereniging is niet ongemerkt gebleven. Naast het jubileum was Jaak met de plant *F. boliviana* 'MJR' beste tijdens het Bellentreffen in 2015. Nellie en Jaak hebben een grote, prachtig aangelegde tuin, met veel fuchsia's zoals: Mollie Beauty, Mark Luyten, Sergental, Boneput, Bella Rosella, Adriaan van Byland, Krommenie, Jan Lespoir, Rohees Rana, Celia Smedley en TIS Herentals.

Ook de kuipplanten worden zorgvuldig de winter doorgeholpen. Ik zie onder meer Canna's, Plumbago, Jasmijn en diverse rozen. De planten overwinteren in twee serres met klimaatregeling. We hebben tijdens de vorige zomer de tuin mogen bezoeken en het was genieten van de keurig verzorgde tuin met prachtige bloeiers. De foto's kunnen jullie vinden op onze website onder www.fuchsiazoecken.nl.

Nieuw in de tuin zag ik een mooie gerenoveerde waterpomp die aan de terrasmuur hangt te schitteren. Ik mis alleen een opvangbak voor het

Een zee van bloemen

... wordt voorzien van deskundige uitleg.

opgepompte water. Maar de kwaliteitsman zal daar wel een oplossing voor vinden.

Nellie en Jaak, het bestuur heeft genoten van jullie activiteiten en we hopen er nog jaren van te mogen genieten.

Voor u uitgeprobeerd: het repareren van een gescheurde stam

Hans van Aspert

Vindt er bij een van uw fuchsia's een ongelukje plaats, waarbij een twijg of stam sterk inscheurt? Geen nood, er is nog altijd redding mogelijk!

Het is bij de meesten van u wel eens gebeurd dat er een tak of zelfs een hele kroon van de stam gescheurd is na een forse regenbui. Of dat bij veel wind de bamboestok afgeknapt is bij de grond omdat deze verrot was.

Als de tak of stam niet helemaal is afgescheurd, is er nog redding mogelijk. Ik heb ooit zelf eens een kroonboompje van 4 jaar oud, waarvan de stam voor driekwart was ingescheurd over een lengte van 6 cm, nog kunnen redden. Het boompje was in mei geknapt en bloeide hetzelfde jaar nog uitstekend.

De reddingsmethode gaat als volgt te werk.

Probeer de stam NIET weer in zijn oorspronkelijke stand terug te zetten, want dan wordt het gewicht te zwaar voor de scheur, maar probeer hem voorzichtig iets op te beuren. Zet dan een bloempot of emmer op de kop onder de stam. Vervolgens wordt de kroon zover gesnoeid tot er één er bladpaar van het jonge hout blijft staan. Daardoor wordt de sapstroom van de plant beperkt. Doe je dit niet, dan zal al het blad van de plant af vallen en er moet juist nog wat blad aan de plant blijven zitten om de sapstroom op gang te houden, want die is nodig voor het genezingsproces.

Nu wordt er een nieuwe stok bij de plant gezet, maar wel zo dat de stok op ongeveer 10 cm afstand van de onderkant van de stam de grond ingaat.

Vervolgens wordt de kroon voorzichtig opgebeurd en vastgemaakt aan de bovenkant van de stok en wel zo dat er geen druk op het gescheurde gedeelte komt te staan. Zet eventueel aan de ander zijde van de eerste stok nog een

stok bij de plant, ook op 10cm afstand van de stam.

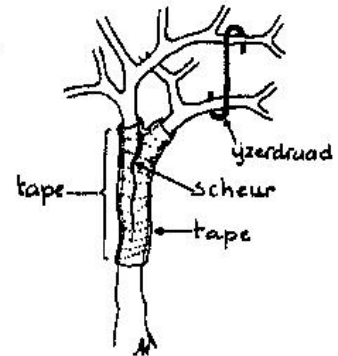
Als het goed is zitten de gescheurde delen nu weer tegen elkaar; de kroon mag hierbij beslist niet naar beneden zakken.

Is dit niet het geval, probeer dan de stokken wat te verzetten tot de gescheurde delen wel tegen elkaar zitten, maar let er wel op dat de beschadiging niet verder inscheurt.

Nu wordt de hele wond, beginnend ongeveer 5 cm onder de wond, omwikkeld met teflontape (dit gebruikt de loodgieter om koppelingen van water en gasleidingen mee af te dichten) tot 5 cm boven de wond.

Dit moet zo strak mogelijk gebeuren want de wond moet geheel aansluiten. Bij zware stammen is het raadzaam om dan nog een spalk aan te brengen, die dan ook met teflontape wordt vastgezet.

Bij een afgescheurde tak ga je op dezelfde manier te werk, met het verschil dat de tak aan een andere tak wordt opgehangen. Vergeet niet deze tak terug te

snoeien op een bladpaar van het jonge hout.

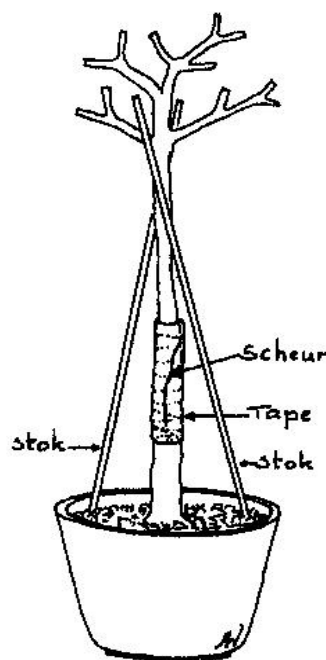
Is de tak bij de stam gescheurd begin dan met het omwikkelen van de stam en werk dan zo naar de wond toe tot het geheel is afgedicht. De afdichting moet zo zijn dat er geen lucht bij de wond kan komen om uitdroging van de wond te voorkomen. Spuit tot slot het geheel nu nog een of twee keer in met een schimmelwerend middel.

De tape moet ongeveer een jaar of een groeiseizoen blijven zitten. Als de tijd gekomen is om de tape te verwijderen, doe dit dan als volgt.

Verwijder eventueel eerst de spalk door de tape door te snijden met een scheermes of scherp mesje. Vervolgens wordt de tape van de wond aan twee zijden van boven naar beneden doorgesneden. Laat de tape zitten, deze valt meestal vanzelf van de wond af. Mocht dit na ongeveer een maand toch nog niet het geval zijn, dan moet u alsnog zelf de tape verwijderen.

Zet nu wel een nieuwe stok strak tegen de stam en bij de tak. Laat de ophanging van de tak nog enige jaren zitten want de eerst twee jaar blijft het nog wel een zwak punt.

PS: vergeet niet om de wond te inspecteren en de tape indien nodig te verwijderen, anders zal de tape in de wond vastgroeien. Verwijdering is dan bijna niet meer mogelijk, met als gevolg dat de plant op deze plaats dunner zal blijven dan de rest van de stam of tak.

Opgelet: voorkom de opmars van de bacterieziekte *Xylella fastidiosa*

Mario de Cooker

Gaat u deze zomer op vakantie naar Zuid-Europa? Breng dan in elk geval geen zelf 'gevonden' stekjes van planten mee naar huis!

De reden voor deze waarschuwing is de snelle opmars van de zeer schadelijke bacterieziekte *Xylella fastidiosa*.

Xylella is een bacterie die de houtvaten van planten aantast. De bacterie, die bij olijfbomen de gevreesde olijvenpest veroorzaakt, is aangetroffen in de Italiaanse provincie Lecce (de hak van Italië), en recentelijk ook op Corsica en rond Nice. Ondertussen zijn in Italië al meer dan één miljoen olijfbomen geïnfecteerd.

Niet alleen olijfbomen zijn vatbaar, maar bijvoorbeeld ook perzik- en amandelbomen, eiken en platanen.

De ziekte wordt overgebracht door insecten: in Zuid-Europa speelt vooral het zogeheten spuugbeestje (*Philaenus spumarius*) die rol. Ook andere zuigende insecten kunnen de ziekte verspreiden. Ook in Nederland komt dit insect algemeen voor. Het lastige is, dat besmette spuugbeestjes zich niet alleen kunnen ophouden in aangetaste olijfbomen, maar ook in een groot aantal zogeheten waardplanten kunnen voorkomen. Waardplanten zijn alle planten die gevoelig zijn voor de betreffende plantenziekte. Op het lijstje van waardplanten (er zijn nu al 359 soorten geïdentificeerd!) komen planten voor zoals oleander, lavendel en rozemarijn. Dus planten die we ook regelmatig in onze tuinen tegenkomen. Ook *F. magellanica* is onlangs aan de lijst toegevoegd!

Europa nam in februari 2014 de eerste maatregelen om verdere ver-

spreiding van *Xylella* te voorkomen. Sinds 1 januari 2016 geldt er in Europa een zogeheten plantenpaspoortplicht voor een aantal waardplanten van *Xylella*. De lijst met waardplanten is te vinden op de website van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en wordt regelmatig geactualiseerd.

Een plantenpaspoort garandeert dat een partij bomen of planten aan alle wettelijke eisen voldoet en dat het product vrij is van quarantaine-organismen. Veel telers van bomen en planten hebben al ervaring met het plantenpaspoort. De lijst van waardplanten van *Xylella* is echter lang: dat betekent dat een aantal telers nu voor het eerst met een plantenpaspoort te maken krijgt.

Vanaf eind maart 2016 gaan NVWA en NAK Tuinbouw streng toezien op naleving van de aangescherpte regelgeving. De Land- en Tuinbouw Organisatie roept ook tuincentra en consumenten (dus ook ons als fuchsialiefhebbers!) op tot extra waakzaamheid.

Een uitbraak van *Xylella fastidiosa* in Nederland kan grote economische gevolgen hebben voor Nederlandse plantentelers en -handelaren. Bij een uitbraak van *Xylella fastidiosa* moeten alle waardplanten binnen 100 meter van de besmetting worden vernietigd (dus ook in particuliere tuinen!). Om de besmette zone wordt dan een buf-

ferzone ingesteld van 10 km. Gedurende een periode van 5 jaar is er dan geen verkeer van waardplanten binnen en vanuit de bufferzone toegestaan. Voor vele telers zou dit een regelrechte ramp betekenen.

Daarom aan iedereen de oproep: "Neem niet zomaar planten mee uit de Zuid-Europese regio's waar de ziekte heerst."

En neem het zekere voor het onzekere: breng gewoon nooit zelf verzameld stekmateriaal mee naar huis. Maar dat deed u natuurlijk toch al niet, neem ik aan?

Geraadpleegde bronnen:

Boominbusiness Nieuwsbrief, 15 en 26 januari 2016. Een groot gedeelte van de tekst in dit artikel is hieraan ontleend.

European Food Safety Authority (EFSA) website: http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/4378.pdf

RHS magazine 'The Garden', januari 2016

Frits Stevens : "Natuurlijk knip ik nooit stekken, en zeker niet in Zuid-Europa. Wat knippen betreft houd ik het bij mijn oude stiel."

Ons lid Frits Stevens (82) is een enthousiast fuchsialiefhebber, en ook op hoge leeftijd nog steeds actief bezig met zijn vak.

Ledenlijst met contactgegevens van onze leden

Ook in onze nieuwe vereniging willen we graag aan de leden een ledenlijst ter beschikking stellen. Echter, we kunnen daar niet zonder meer invulling aan geven, omdat niet iedereen de persoonlijke gegevens gepubliceerd wil zien.

We willen graag op onze eerste vergadering op 22 maart de le-

denlijst beschikbaar hebben. Deze ledenlijst wordt overigens enkel verspreid onder de leden, en niet gepubliceerd op de website of verder verspreid.

In de ledenlijst zouden we beschikbaar willen maken:

- naam
- adres

- telefoonnummer
- e-mailadres

Als u bezwaar heeft tegen het bekendmaken van een of meerdere van deze gegevens verzoeken we u om dat kenbaar te maken bij een van de bestuursleden, uiterlijk op 20 maart a.s.. De contactgegevens van het bestuur vindt u op de laatste pagina van dit Belleke.

Vraag het aan Babs Bellefleur

Bij Babs Bellefleur kunt u al uw vragen kwijt waar u nergens anders mee terecht kunt. Babs denkt met u mee en geeft u deskundig advies over alles waar u mee worstelt. De redactie is echter nadrukkelijk *niet* verantwoordelijk voor de mening en welge-meende adviezen van Babs.

Beste Fuchsiavrienden,

Zo, hier ben ik alweer, wat gaat de tijd toch snel hè! En wat is er veel gebeurd. Maar eerst even terug naar vorig jaar. Toen zijn we op bezoek geweest bij Nellie en Jaak Janssen. Daar had ik vorige keer al over willen schrijven, maar er was zoveel gebeurd dat ik het zonde vond om het er zomaar tussen te stoppen. Wat was het gezellig, Nellie had voor lekker gebak gezorgd, en jullie kennen mij, jammie jammie dat heb ik me goed laten smaken. Na de koffie zijn we de tuin ingegaan, tjonge wat kan de Jaak mooie planten kweken, ik heb mijn ogen uitgekeken. Opeens kwam er een auto aan, en Petra en Balt stapten uit, dat was een gezellige verrassing.

Na de prachtige tuin bewonderd te hebben, schonk Nellie ons een heerlijk glaasje in met lekkere knabbels erbij, jullie begrijpen wel wie er zo als altijd weer als eerste aan tafel zat,

precies, ik! We hebben nog een hele tijd gezellig zitten praten. Frans en Ans zijn een paar weken geleden nog eens bij Jaak en Nellie langs geweest om ze nog wat weetjes te ontfutselen. Dat heeft Frans allemaal netjes genoteerd om er een artikeltje over te schrijven dat jullie in dit Belleke kunnen lezen.

Oh ja ik moet jullie nog iets leuks vertellen, we zijn voor onze nieuwe vereniging 'Limburgs Belleke' naar de notaris geweest. Dat was bere interessant. Jullie kennen die drie achter de tafel nu wel zo'n beetje, die probeerden steeds maar de aandacht van de notaris op zich te vestigen door heel belangrijk te

Door de handtekening van Babs is de oprichting van de vereniging definitief een feit.

dels hebben stuur die dan naar bellefleur@decooker.nl en ik zal deze zeer discreet behandelen en u altijd mijn deskundig antwoord geven.

Jullie Babs

doen. Maar de dame in kwestie was zeer intelligent en begreep meteen wie de belangrijkste persoon van de vereniging was en vroeg mij om naast haar te komen zitten om de statuten definitief te bekrachtigen. Ach ja, wij vrouwen hebben wat dat betreft een zesde zintuig. Dat was trouwens wel even slikken voor die drie achter de tafel (grinnik).

Zo lieve mensen, dat was het weer, mochten jullie belangrijke vragen, of heerlijke rod-

Fuchsiavereniging Limburgs Belleke

De verantwoordelijkheid voor de artikelen in het Limburgs Belleke ligt volledig bij de auteur. De redactie behoudt zich het recht voor om, in overleg met de schrijver, artikelen in te korten of aan te passen. De inhoud van de artikelen hoeft nadrukkelijk niet de mening weer te geven van de redactie. Artikelen kunnen, met vermelding van bron en auteur, worden overgenomen door de bij Euro-Fuchsia aangesloten verenigingen.

Voorzitter	Frans Boers Panhuis 33 6305 AR Schin op Geul	Tel.: +31 43 4592156 e-mail: fra.boers@gmail.com
Secretaris:	Mario de Cooker Graaf de Hompeschstraat 9 6109 AK Ohé en Laak	Tel: +31 475 552227 e-mail: mario@decooker.nl
Penningmeester:	Sonja de Cooker Graaf de Hompeschstraat 9 6109 AK Ohé en Laak	Tel: +31 475 552227 e-mail: sonjadecooker@home.nl
Webmaster:	Frans Boers	e-mail: fra.boers@gmail.com
Redactie Belleke:	Mario & Sonja de Cooker	e-mail: redactie@decooker.nl
Internet:	www.fuchsiazoeken.nl	e-mail: fra.boers@gmail.com
KvK	65070135	